Vysoké učení technické v Brně Fakulta informačních technologií

Typografie a publikování – 4. projekt Bibliografické citace

1 TeX

TEX je počítačový program vytvorený profesorom Donaldom E. Knuthom [4]. Tento program je vyvrcholením snahy o dokonalú počítačovú sadzbu odborných textov. Je určený predovšetkým pre sadzbu textu a matematických rovníc, pre zachovanie vysokej typografickej úrovni výsledného dokumentu. Tento program obsahuje viac ako 300 príkazov, pomocou ktorých sa dajú vytvárať a upravovať nové ale aj existujúce vlastnosti.

2 LATEX

LATEX je balík makier, ktorý umožňuje autorom sadzbu a tlač ich diela v najvyššej možnej typografickej kvalite, pričom autor používa profesionálmi preddefinovaných vzhľadov dokumentov. LATEX bol pôvodne napísaný Leslie Lamportom [5]. LATEX je postavený na formátovacom programe TEX. Hlavnou výhodou LATEXu je výsoká kvalita dokumentov, flexibilita a podpora pre rôzne oblasti. O podrobnejších rozdieloch medzi systémami TEX a LATEX nás informuje kniha od Jiřího Rybičky [8] alebo webstránka[7].

2.1 LATEX online

Na internete existuje veľký počet rôznych nástrojov na tvorbu dokumentov priamo v prehliadači. Je tam možné nájsť množstvo dokumentov a článkov ktoré sa venujú problematike typografii ale aj LATEXu. Medzi najpopulárnejšie je možné zaradiť LATEXové speciality od Davida Martinka[6]. Dôkazom toho že LATEX a typografia sú stále viac a viac populárne je aj stránka, ktorá vás zavedie do sveta typografie[2].

2.2 LAT_EX a vysoká škola

Pri písaní rôznych prác do školy alebo dokumentácií je potreba túto prácu napísať čo najrýchlejšie a čo najkvalitnejšie. Veľa študentov využíva LAT_EX na písanie svojich bakalárskych či diplomových prác. Mnochých z nich tak nadchla téma typografie, že sa rozhodli vypracovať svoju prácu práve na túto tému. Medzi takéto práce patrí diplomová práca[10] alebo bakalárska práca[11].

2.3 LATEX v tlačenej forme

Ďalším dôkazom toho že IATEX je stále viac a viac populárny je aj fakt, že mnoho časopisov sa venuje práve tejto téme. Medzi najpopulárnejšie domáce časopisy patrí napríklad Typografia[1], avšak jeho vydanie je pozastavené od roku 2015. Mnoho článkov sa venuje tejto problematike, ako napríklad účasť typografii v grafickom užívateľskom rozhraní[3]. Tento článok opisuje ako sa typografické princípy uplaňujú v elektronickom médiu. Definuje typografiu ako dynamický systém kontrastov vyplývajúci zo vzťahu typ – pozadie. Článok[9] popisuje kombináciu písania pomocou IATEXu a matematického prostredia MATLAB na zlepšenie písania, kódovania a matematického chápania študentov.

Literatúra

- [1] *Typografia*, Praha: Digirama s.r.o, 1995-2015, ISSN 0322-9068.
- [2] Brabec, S.: TeX pro každého-stručný úvod do typografie. [online], rev. 16. december 2002, [vid. 2018-04-13]. Dostupné z: https://www.root.cz/clanky/strucny-uvod-do-typografie/
- [3] Kahn, P.; Krzysztof, L.: Design: principles of typography for user interface design. *Interactions*, ročník 5, 1998: str. 15, ISSN 1072-5520.
- [4] Knuth, D. E.: The TeX book. Boston: Addison-Wesley, první vydání, 1986, ISBN 0-201-13447-0.
- [5] Lamport, L.: *LaTeX: A Document Preparation System*. Massachusetts: Addison-Wesley, druhé vydání, 1994, ISBN 0-201-52983-1.
- [6] Martinek, D.: LaTeXové speciality. [online], rev. 25. február 2010, [vid. 2018-04-13]. Dostupné z: http://www.fit.vutbr.cz/~martinek/latex/citace.html
- [7] Pavlík, T.: TeX nebo LaTeX. [online], rev. 13. apríl 2018, [vid. 2018-04-13]. Dostupné z: https://mks.mff.cuni.cz/info/tex/texlatex.php
- [8] Rybička, J.: LaTeX pro začátečníky. Brno: Konvoj, třetí vydání, 2003, ISBN 80-7302-049-1.
- [9] Sullivan, E.; Melvin, T.: Enhancing Student Writing and Computer Programming with LaTeX and MATLAB in Multivariable Calculus. *Primus*, ročník 26, 2016: s. 509 530, ISSN 1051-1970.
- [10] Černý, L.: Konverze prezentací mezi platformou LaTeX a Microsoft Power Point. Diplomová práce, Vysoké učení technické v Brně, Fakulta informačních technologií, Brno, 2010.
- [11] Šimek, J.: *Transformace výrazů z Editoru Rovnic do LaTeXu*. Bakalárska práce, Vysoké učení technické v Brně, Fakulta informačních technologií, Brno, 2009.